

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Sík János ügyvéd által képviselt felperesnek Budapest Rendőrfőkapitánya alperes ellen panasz tárgyában hozott határozat felülvizsgálata iránt indított perben a Fővárosi Bíróság 2006. november 16-án kelt 20.K.30.552/2006/11. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 12. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - az alulírott napon - tárgyaláson kívül meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 20.K.30.552/2006/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A telepen 2005. március 17-én több hatóság részvétele mellett fokozott ellenőrzést hajtottak végre. A Budapest VIII. kerület Józsefváros Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Igazgatási Osztálya, mint kereskedelmi igazgatási hatóság megállapította, hogy a felperes a szám alatti telepen levő üzletére működési engedéllyel nem rendelkezik, ezért az üzletben levő áruk lefoglalását elrendelte. Az áruk lefoglalásához a rendőrségnek a "jelentés talált tárgyak átvizsgálásáról és az önkormányzat jegyzőjéhez továbbításáról" elnevezésű rendelkezésre álló formanyomtatványát használták.

A felperes a rendőri intézkedés ellen panaszt nyújtott be, amelyet a Budapest VIII. kerületi Rendőrkapitányság vezetője a 2005. május 24-én kelt 148-61/2005.RP. számú határozatával elutasított. A határozat indokolása szerint a fokozott ellenőrzésre a Belügyminiszter adott 2004. decemberében utasítást. A Budapest Rendőrfőkapitánya 2005. március 1-én rendelt el fokozott ellenőrzést erre a területre. Több társhatóság bevonásával lefolytatott ellenőrzés során jogosulatlan kereskedés szabálysértésének tudomásra jutása miatt intézkedtek, a társhatóságok ellenőrzési tevékenységét biztosították. A formanyomtatvány elnevezésétől függetlenül helytállóan tartalmazta az áruk lefoglalásáról hozott döntést és az abban felvett adatokat.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2005. június 23-án kelt 111-425/2005.RP. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A rendőrség a nyilvános helynek minősülő üzletbe beléphetek és ott ellenőrzést folytathattak. A fokozott ellenőrzés elrendelésére Budapest Rendőrfőkapitánya a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 3/1995. (III.1.) BM rendelet (R.) 33.§ (2) bekezdése alapján jogosult volt. Az áruk lefoglalásáról az önkormányzat határozott, annak jogszerűsége ebben az eljárásban nem vizsgálható. Intézkedést tettek a jövőre nézve a helyes formanyomtatvány használatára. A rendőri intézkedésre a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 13.§ (1) bekezdése, 30.§ (1)-(2) bekezdése alapján jogszerűen került sor.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a belügyminiszter a bűncselekmények megelőzése érdekében 2004. decemberében utasítást adott fokozott ellenőrzésre. A belügyminiszter szóbeli utasítása nyomán Budapest Rendőrfőkapitánya 2005. március 1-i hatállyal fokozott ellenőrzést rendelt el és a Budapesti VIII. kerületi Rendőrkapitányság Vezetőjének fokozott ellenőrzést elrendelő utasítására 2005. március 1-én intézkedési terv készült. Ez rögzítette az együttműködés során eljáró társszervek feladatait, az ellenőrzés ütemtervét. A terv szerint a fokozott ellenőrzés során személyeket, épületeket, létesítményeket vonnak ellenőrzés alá, kiemelt figyelmet fordítva a hazánkban tartózkodó külföldi állampolgárok iratainak, a tartózkodás jogszerűségének ellenőrzésére. A célirányos ellenőrzéseket a társszervekkel együtt hajtják végre akként, hogy a szakhatóságok munkáját a rendőri erőknek kell elősegíteni és biztosítani. Ennek során a társszervek részéről a működési engedélyek, jövedéki engedélyek, a forgalmazott áruk eredete ellenőrzésére kerül, a rendőrség biztosítási feladatot lát el. A felperes esetében a működési engedély ellenőrzését a Budapesti VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának dolgozói végezték. A rendőrség köteles intézkedni, ha olyan tényt vagy körülményt észlel, amely rendőri beavatkozást igényel az Rtv. 13.§ (1) bekezdése alapján. Az Rtv. 30.§ (1) bekezdése szerint a rendőrség közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szervezet által meghatározott nyilvános helyen vagy közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy ott tartózkodókat igazoltathatja. A rendőr feladata ellátása során az Rtv. 40.§-a értelmében beléphet a magánlakásnak nem minősülő egyéb helyre és ott az intézmény rendjének lehetősége szerinti tiszteletben tartásával intézkedhet. A szervezet bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenség elleni fellépés szabályairól és az ehhez

kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény (Szbtv.) 4.§ o) pontja szerint nyilvános helynek minősül a közterületnek nem tekinthető, mindenki számára nyitvaálló hely. Az Rtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott nyilvános hely fogalmának a felperesi cég üzlete, raktára megfelelt, ott a rendőrség intézkedésre jogosult volt. A kereskedelmi igazgatási tevékenység folytatásának ellenőrzését az önkormányzat dolgozói végezték, így nekik volt kötelességük a megfelelő formanyomtatvány elkészítése. Az alperes a határozatában elismerte, hogy a rendőrök csak segítséget nyújtottak a társszerveknek a munkájuk elvégzése során, és azzal, hogy tévedésből helytelen formanyomtatvány került kiállításra az ügy érdemére nem hatott ki, mert annak tartalma és az abban felvett adatok a valóságnak megfeleltek. Az a formai hiba, hogy téves formanyomtatványt használtak, az ügy érdemére nem hatott ki, ebből a formai hibából kifolyólag a felperest hátrány nem érte.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a jogerős ítélet, a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú közigazgatási hatóság új eljárásra kötelezését.

Álláspontja szerint a fokozott ellenőrzésre a belügyminiszter az Rtv. 5.§ (3) bekezdése alapján csak az országos rendőrfőkapitány útján adhat egyedi utasítást. A belügyminiszter nem adhatott jogszerűen szóbeli utasítást a Budapest Rendőrfőkapitányának a fokozott ellenőrzés elvégzésére. A belügyminiszter szóbeli utasítására való hivatkozással elfogadott intézkedéssorozatot a bíróság iratellenesen állapította meg. Ezt az ítéleti megállapítást cáfolja Budapest Rendőrfőkapitányának intézkedése, amely az iratokhoz becsatolásra került, mert az 2004. július 1-én lépett hatályba jóval a belügyminiszteri szóbeli utasítás előtt. A R. 116.§ a) pontja alapján a jelen ügyben rendőrség számára a korlátozásmentes belépés feltételei nem álltak fenn. A nyilvános hely fogalmát tévesen alkalmazták egy a felperes hatállyal nem bíró törvény alapján. Az Rtv. 13.§ (1) bekezdése, 30.§ (1) bekezdése, 40.§-a tévesen került alkalmazásra és értelmezésre.

A rendőrök hatáskörüket túllépve valótlán tartalmú okiratot készítettek az általuk foganatosított intézkedésről. A felperes utalt a Legfelsőbb Bíróság 1/2004. BJE jogegységi határozatára és álláspontja szerint a jogegységi határozat alapján a rendőrök által a bűncselekmény gyanúját is megvalósító jogsértő magatartás kizárja a rendőri intézkedés jogszerűségét. Tévesen állapította meg a bíróság, hogy a valótlán tartalmú közokirat készítése a felperes részére semmiféle hátránnyal nem járt. Az eljárás jogszerűségét nem aszerint kell megítélni, hogy az hátrányozással jár-e vagy sem. Az elsőfokú bíróság tévesen ezt a jogsértést csak formai hibának minősítette. Az elsőfokú bíróság azt a körülményt, hogy a téves nyomtatvány használatának elkerülésére intézkedést tettek, nem

tekinthette volna "quasi a panaszban rögzítettek elfogadásának". A fokozott ellenőrzésre való hivatkozással fogatosított rendőri intézkedések ellentétben állnak a 47/2003. (X.27.) AB határozat indokolásában foglaltakkal is.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Rámutatott, hogy a felperes tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a 2004. június 1-ével hatályba lépett, Budapest Rendőr-főkapitánya intézkedése volt az alapja a pert tárgyat kapcsolódóan került kiadásra. Az Rtv. 30.§ (1) bekezdésében meghatározott cél a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény, megakadályozása a perbeli esetben fennállt. A rendőri intézkedésre nyilvános helyen került sor.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott arra, hogy a fokozott ellenőrzés alapján a rendőri intézkedés jogszerűsége nem állt fenn. A R. 33.§ (2) bekezdése értelmében a rendőrkapitányság illetékességi területén a rendőrkapitány rendelheti el a fokozott ellenőrzést. Budapesti VIII. kerületi Rendőrkapitányság vezetője által 2005. március 1-én kiadott utasítás és intézkedési terv arra jogosult személy intézkedésére született, ezt a tényt az alperes iratok becsatolásával egyértelműen igazolta, annak jogszerűsége nem vonható kétségbe. Tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy a Budapest Rendőrfőkapitánya a belügyminiszter szóbeli utasítását megelőzően rendelt volna el fokozott ellenőrzést. Ilyen megállapítás az ítéletben nincs, az elsőfokú közigazgatási határozat is azt tartalmazza, hogy a belügyminiszter 2004. decemberi szóbeli utasítása nyomán Budapest Rendőrfőkapitánya 2005. március 1-én rendelt el fokozott ellenőrzést a perbeli terület egészére, így a telepre vonatkozóan is. A felperes alaptalanul és iratellenesen állította, hogy az elsőfokú ítélet egy 2004. július 1-én hatályba lépett utasítást tekintett jogszerűnek.

A fokozott ellenőrzés a R. 33.§ (1) bekezdése értelmében olyan összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenységet jelent, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy ennek egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják. A fokozott ellenőrzésre társhatalóságok közreműködésével került sor, a rendőrségnek feladata a társhatalóságok ellenőrzési munkájának segítése, annak biztosítása. Ennek során a felperes működési engedélyét az arra jogosult kereskedelmi igazgatási hatóság ellenőrizte, ennek jogszerűsége a perben nem vitatható, mert az nem a rendőri intézkedés része. A rendőrséget mind az Rtv. 13.§ (1)

bekezdése, mind 30.§ (1) bekezdése feljogosította intézkedésre, igazoltatásra. Helytállónan utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes telephelye, raktára mindenki számára nyitva álló hely volt, ezért oda a rendőrség jogszerűen beléphetett. A nyilvános hely fogalmára alkalmazni kellett az Szbtv. 4.§ o) pontjában foglalt értelmező rendelkezést.

A felperes megalapozatlanul vitatta, hogy az ellenőrzés során szabálysértés gyanúja nem merült fel. A felperes kereskedelmi tevékenységét törvénysértő módon működési engedély nélkül folytatta, a működési engedély hiányában folyó kereskedelmi tevékenység a jogosulatlan kereskedés szabálysértésének gyanúját jelentette, a rendőrség a szabálysértési hatóságnál feljelentést is tett. A felperes mindezek alapján alaptalanul állította, hogy az Rtv. 30.§ (1) bekezdésében foglalt rendőri intézkedést megalapozó körülmény nem állt fenn.

A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet ellentétes az 1/2004. BJE jogegységi határozattal és a 47/2003. (X.27.) AB határozat indokolásával. A jogegységi határozat a közokirat hamisítás büntettének elkövetési tárgyának értelmezésére került kiadásra és semmilyen összefüggésben nem áll a perbeli esettel, és így annak alkalmazására, annak megsértésére nem kerülhetett sor. A felperes által hivatkozott AB határozat a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) meghatározott rendelkezéseit vizsgálta, egyes rendelkezéseit alkotmányellenesnek tekintette és azokat megsemmisítette. A felperes a felülvizsgálati kérelmében maga sem tudta megjelölni, hogy az AB határozat indokolási részének mely részét tekinti mérvadónak az általa állított jogsértés igazolására. Az Alkotmánybíróság által vizsgált rendelkezések a perbeli esettel összefüggésbe nem hozhatók, a felperes által állított jogsértést nem támasztja alá.

Az elsőfokú bíróság helytállónan mutatott rá arra, hogy önmagában az a körülmény, hogy az áruk lefoglalásához a rendelkezésre álló, de elnevezése miatt téves formanyomtatványt használtak, ez a tény önmagában a keresettel támadott határozatnak az ügy érdemére kiható jogsértését nem jelenti, mert a jegyzőkönyv tartalmából egyértelműen kiderül, hogy működési engedély nélkül árult termékei lefoglalásáról szól és a valós tartalomnak megfelelően értékelték meg az abban foglaltakat a későbbi eljárásokban.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek jogi képviselő hiányában a felülvizsgálati eljárás során felszámítható költsége nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

A sikertelen felülvizsgálati kérelemmel élő felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére.

Budapest, 2007. december 5.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke, Lénártné dr. Márton Gizella sk. előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró